tahaksid wastu wõtta, woi kas tahaksid pagana usku tagasi minna. Kõikide silmad jookśid wet, ja nemad lubasid hea meelega, uut waimulikut isat päraśt tema surma jälle wastu wõtta ja ristirahwaks jääda. Selle järel heitis waga mees röömuga oma hinge! Suure waewaga oli tema kümme aasta, aina waimu põllu karet kündnud ja semet silma weega leutades peäle külwanud. Ükskõla kirikuse sai tema keha mahamaetud, aga päraśt Rija linna ehitamist senna wiidud, kus ühes kirikus käna pääwani tema haud näha on.

Kui Meinhart oli surnud, ei hoolinud Liiwi rahwa wanemad mite seśt, mis nemad temale surmawoodi peäl olid lubanud ja hakasid ennaśt selle wastu walmistama, kõik Sakslaesed ni hästi õpetajaid kui ka kaupmehi oma Maalt ära aiada. Aga need said selle kurja nõu enne teada ja läkkitasid Kubele käsku, et tema nende poolt seisaks ja neid häda sees tuleks aitama, senni kui uus piiskop Saksa-maalt tuleks. Hea meelega tuli Kube appi. Kolm Meinhartist ehitatud lossi wõttis tema oma kätte ja seädis ustawaid mehi nende sisse hoidmiseks. Siis tema saatis Sakslaestega ühes saadikud Saksa-maale, kes seält uut piiskopit pidid paluma.

Üks tark ja waga mees, Pertel (Berthold) sai piiskopiks õnnistatud ja tuli ka kohe seia Maale. Ükskülas sai tema ni hästi Saksteśt kui Liiwi rahwa poolt, kes risti-usku olid jäänud suure röömuga wastu woetud. Piiskop Pertel püüdis iga wiisi rahwale armsaks saada. Lahkeste käis tema nendega

ümber, kinkis neile mõnda meleheaks, kutsus neid oma juure wõeraks, andis neile süa ja jua. Aga tema ei olnud mite ni jõukas mees, et tema paigal seda jõudis teha. Selle üle pahandasid rahwas ja oli nende nõus, ühe ue kiriku aea pühitsemise kombel teda äratappa. Aga nemad läksid selle üle teine teisega riidu, kas pidid teda kirikuga tükkis tulega äraitkuma, ehk surnuks lööma ehk Wäina jõkke uputama. Seśt se nüüd tuli, et piiskop nende nõust enne teäda sai ja nende eest laewaga Saksa-maale ärapõggenes. Aastal **1198** tuli tema Saksa-maalt jälle tagasi, temaga bulk sõamehi, seśt tema tahtis neid nüüd selle kurjuse päraśt nuhelda ja wäe woimusega neid ristiinimesteks teha. Kube heitis piiskopi seltsi. Seśt tuli meie Maal esimene sõda, kus risti-rahwas paganate wastu sõdisid, ja kül mõni wend teise wastu usu päraśt sõtta läks. Seäl ligidal, kus päraśt Rija lin sai ehitatud, juhtusid mõlemad wäed teine teisega kokku. Suur werine sõa lahing hakas mõllama, kus paganad täieste ärawõidetud. Piiskop Pertel aga leidis surma. Tema oli üksipäinis keśt waenlaste sekka juhtunud, kaks Liiwi meest wotsid teda kinni, kolmas nimega Zimant pistis teda tagant seljaśt sisse odaga läbi, (Wata pilt.) teised, kes weel senna juure tulid, rainsid tema ihukeha tükiks puruks, nenda et mite liige liikme külge ei jäänud. Kui seda Sakslaesed teäda said, said nende südamed wäga täis ja püüdsid kõige pidi piiskopi surma waenlastele kätte maksta ja halastamata